

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor
1	400.C.2-0	N.1

22. februar 1999

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt
Erhvervsministeriets grundnotat om forslag til Rådets direktiv om hånd-
hævelse af de søfarendes arbejdstid på skibe, der anvender EU-havne.
KOM(1998)662

Paul Nyrup Rasmussen

GRUNDTOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Rådets direktiv om håndhævelse af de søfarendes arbejdstid på skibe, der anvender EU-havne. KOM(1998)662

1. Baggrund og indhold

Med hjemmel i traktatens artikel 84, stk. 2, har Kommissionen den 4. december 1998 fremsat et forslag til Rådskdirektiv om håndhævelse af de søfarendes arbejdstid på skibe, der anvender EU-havne, herefter betegnet *håndhævelsesdirektivet*. Direktivet kan vedtages med kvalificeret flertal efter samarbejdsproceduren i traktatens artikel 189c.

Forslaget udgør en del af Kommissionens meddelelse om tilrettelæggelse af arbejdstiden i de sektorer og aktiviteter, der er udelukket fra direktiv 93/104/EF. Forslaget er fremsat sammen med forslag til ændring af arbejdstidsdirektiv 93/104/EF, forslag til Rådskdirektiv om arbejdstid i vejtransportsektoren, forslag til Rådskdirektiv om arbejdstid for søfarende, samt Kommissionens henstilling om ratificering af ILO-konvention nr. 180 om søfarendes arbejdstid og bemanning af skibe samt protokol til ILO-konvention nr. 147 om minimumsnormer i handelsskibe.

Formålet med forslaget til håndhævelsesdirektiv er at kunne kontrollere, om direktivet om arbejdstid for søfarende er overholdt på danske skibe og på anløbende skibe fra andre medlemslande. Formålet er desuden at kunne kontrollere, om ILO-konvention nr. 180's bestemmelser er overholdt på anløbende skibe fra tredjelande.

Direktivet om arbejdstid for søfarende indeholder krav til arbejdstid eller hviletid og krav om, at der skal udfærdiges vagtskemaer og ske skriftlig registrering af afholdt arbejdstid/hviletid. Disse bestemmelser er hentet fra ILO-konvention nr. 180.

Desuden indeholder direktivet om arbejdstid for søfarende regler om fire ugers betalt ferie og om helbredsundersøgelser. Disse bestemmelser står ikke i ILO-konvention nr. 180, men er hentet fra det generelle arbejdstidsdirektiv.

Medlemsstaterne kan kun kontrollere, at tredjelandes skibe overholder de bestemmelser i direktivet om arbejdstid for søfarende, der er taget fra ILO-konvention nr. 180. Kontrollen med tredjelandes skibe omfatter således ikke kontrol af de søfarendes ferie eller af de søfarendes lægeundersøgelser.

Kontrollen med tredjelandes skibe kan først ske, når både ILO-konvention nr. 180 og protokollen til ILO-konvention nr. 147 er trådt i kraft internationalt. Dette sker, når protokollen er ratificeret af mindst fem lande, heraf mindst tre lande, hver med en handelsflåde med en bruttotonage på mindst 1 million.

Efter håndhævelsesforslaget skal skibe fra tredjelande, som ikke har ratificeret ILO-konvention nr. 180 eller protokollen af 1996, ikke behandles gunstigere end skibe fra stater, der har ratificeret konventionerne.

Håndhævelsesdirektivet forpligter en medlemsstat, der modtager en klage eller får klart bevis for, at et skib – uanset flag - ikke opfylder kravene i direktivet om arbejdstid for søfarende, til at gå om bord og kontrollere, at der findes en oversigt over arbejdets tilrettelæggelse om bord, og at der er foretaget en registrering af de søfarendes arbejdstid eller hviletid.

Oversigten over arbejdets tilrettelæggelse og registreringen af de søfarendes arbejdstid eller hviletid skal være på skibets sprog og på engelsk i henhold til de vejledende standardformularer, der er udarbejdet i ILO/IMO regi, eller i tilsvarende formater. I henhold til direktivet om arbejdstid for søfarende skal registreringen med passende mellemrum være påtegnet af flagstatsmyndigheden. Standardformularene er gengivet i håndhævelsesdirektivets bilag.

Konstateres det ved inspektionen, at skibet ikke har overholdt de relevante bestemmelser i direktivet om arbejdstid for søfarende, eller virker de søfarende urimeligt trætte på grund af for lang arbejdstid eller utilstrækkelig hviletid, skal medlemsstaten træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at ethvert forhold om bord, som udgør en åbenlys fare for de søfarendes sikkerhed eller sundhed, udbedres. Medlemsstaten kan således tilbageholde skibet, indtil manglerne er udbedret, eller indtil de søfarende er tilstrækkeligt udhvilede.

Endelig indeholder forslaget en række almindelige bestemmelser om ankemuligheder, om havnestatens informationspligt og om samarbejde mellem de berørte myndigheder.

Det er Kommissionens hensigt, at håndhævelsesdirektivet skal træde i kraft for EU-skibe samtidig med direktivet om arbejdstid for søfarende.

2. Gældende dansk ret

For søfarende på danske skibe er arbejdstiden reguleret ved kollektive overenskomster, mens reglerne for hviletid er fastsat i sømandslovens § 57. Sømandsloven indeholder ingen særlige hviletidsregler for de vagtgående eller for de søfarende, der kun sejler på skibe med korte rejsetider.

3. Høring

Forslaget har været sendt til høring hos søfartserhvervets parter.

Det drejer sig om Danmarks Rederiforening, Bilfærgemes Rederiforening, Rederiforeningen for mindre Skibe, Rederiforeningen af 1895, HORESTA, Dansk Navigatørforening, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Maskinmestrenes Forening, SID, Metal Søfart, Sømændenes Forbund i Danmark, Dansk Sø-Restaurationsforening, Restaurations- og Bryggeriarbejder Forbundet, HK/Service, Statsansattes Kartel, Forbundet for Offentlige Ansatte, CO II, Rederikredsen-Jernbaneforeningen og Søfartens Arbejds miljøråd.

Der er indkommet høringssvar fra Danmarks Rederiforening, Dansk Navigatørforening og SID. Holdningen til forslagene er positiv, dog med det forbehold fra rederiforeningen, at man med hensyn til kontrollen ikke ønsker mere bureaukrati end højst nødvendigt.

4. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

For så vidt angår kontrollen på danske skibe forudsætter forslaget ændring af sømandsloven.

Forslaget forudsætter endvidere, at der i den danske lovgivning skal gennemføres bestemmelser, der gør det muligt at håndhæve arbejds- og hviletidsbestemmelser på udenlandske skibe i dansk havn.

Forslaget vil medføre en øget synsforpligtelse for Søfartsstyrelsen svarende til 2 årsværk.

5. Samfundsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser

Forslaget ses ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser, men det antages, at det vil forbedre arbejdsmiljøet for de søfarende.

6. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.